

PROTOKÓŁ
posiedzenia Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP
Uniwersytet Łódzki 15 listopada 2019 r.

W posiedzeniu udział wzięli:

Członkowie UKF KRUP:

- 1) dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM - UWM w Olsztynie - przewodniczący,
- 2) ks. prof. UKSW dr hab. Maciej Bała - UKSW w Warszawie,
- 3) dr Piotr Bolibok - Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II,
- 4) dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. nadzw. - UKW w Bydgoszczy,
- 5) prof. dr hab. Danuta Dziawgo - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- 6) prof. dr hab. Waldemar Gos - Uniwersytet Szczeciński,
- 7) dr hab. Jerzy Halicki, prof. UwB - Uniwersytet w Białymstoku,
- 8) dr hab. Rafał Matwiejczuk, prof. UO - Uniwersytet Opolski,
- 9) prof. dr hab. Wiesława Miemieć - Uniwersytet Wrocławski,
- 10) dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ - Uniwersytet Zielonogórski,
- 11) prof. dr hab. Jacek Popiel - Uniwersytet Jagielloński,
- 12) dr hab. Grzegorz Ślusarz, prof. UR - Uniwersytet Rzeszowski,
- 13) prof. dr hab. Mirosław Szreder - Uniwersytet Gdański,
- 14) prof. dr hab. Andrzej Tarlecki - Uniwersytet Warszawski,
- 15) dr hab. Grzegorz Urbanek, prof. UŁ - Uniwersytet Łódzki,
- 16) prof. UAM dr hab. Tadeusz Wallas - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- 17) dr hab. Barbara Zbroińska, prof. UJK - Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Zaproszeni goście:

- 1) dr hab. Sebastian Skuza - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- 2) Jarosław Oliwa - dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów MNiSzW,
- 3) prof. dr hab. Janusz Słodczyk – Uniwersytet Opolski.

Obecni byli również:

- 1) prof. dr hab. Antoni Różalski - JM Rektor Uniwersytetu Łódzkiego,
- 2) dr Rafał Majda – kanclerz Uniwersytetu Łódzkiego,
- 3) mgr Beata Zawadzka – kvestor Uniwersytetu Śląskiego.

Otwierając dziesiąte w kadencji 2016-2020 posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM serdecznie powitał zebranych, a w szczególności: dr. hab. Sebastiana Skuzę - Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, prof. dr. hab. Antoniego Różalskiego - JM Rektora Uniwersytetu Łódzkiego oraz Jarosława Oliwę - dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów MNiSzW.

Prof. dr hab. Antoni Różalski serdecznie powitał zebranych w murach Uniwersytetu Łódzkiego, a następnie krótko omówił strukturę organizacyjną, profil działalności badawczej i dydaktycznej Uczelni oraz przybliżył historię Pałacu Bidermana (miejsce obrad Komisji). JM Rektor Uniwersytetu Łódzkiego stwierdził, że obrady Komisji odbywają się w ważnym dla wszystkich uczelni okresie wdrażania ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. Oznacza to, że przewidziana w programie posiedzenia dyskusja i wymiana doświadczeń w tym zakresie nabiera szczególnego znaczenia.

Prof. dr hab. Antoni Różalski przekazał również gratulacje przedstawicielom uczelni, które w konkursie MNiSzW uzyskały status uczelni badawczych. JM Rektor Uniwersytetu Łódzkiego życzył owocnych obrad Komisji i miłego pobytu w Łodzi.

Przed przystąpieniem do roboczej części posiedzenia dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM przedstawił projekt uchwały w sprawie nadania prof. dr. hab. Bogdanowi Gregorowi statusu Honorowego Przewodniczącego Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP. Komisja jednomyślnie przyjęła uchwałę w tej sprawie (załącznik nr 1 do protokołu).

Przewodniczący UKF złożył również podziękowania dotychczasowym członkom Komisji: prof. dr. hab. Januszowi Słodczykowi z Uniwersytetu Opolskiego i dr. hab. Pawłowi Smoleniowi, prof. KUL z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz powitał nowych członków reprezentujących obie uczelnie, tj. dr. hab. Rafała Matwiejczuka, prof. UO - prorektora ds. rozwoju i finansów Uniwersytetu Opolskiego i dr. Piotra Boliboka - pełnomocnika rektora ds. finansów KUL w Lublinie.

Prof. dr hab. Janusz Słodczyk serdecznie podziękował za zaproszenie i zaznaczył, że praca w gronie członków Uniwersyteckiej Komisji Finansowej - poza wartością merytoryczną - była każdorazowo okazją do spotkania w przyjacielskiej atmosferze.

Następnie Przewodniczący UKF przeszedł do realizacji roboczej części posiedzenia, przedstawił porządek obrad i poprosił Wiceministra dr. hab. Sebastiana Skuzę o zabranie głosu.

Podsekretarz Stanu dr hab. Sebastian Skuza podziękował za zaproszenie do udziału w obradach Komisji. Następnie przekazał informację o odnotowanym i zapisanym już w ustawie budżetowej wzroście nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe (łącznie ze środkami europejskimi - ponad 1,9 mld złotych).

Kolejną, poruszoną przez Wiceministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego kwestią było rozstrzygnięcie konkursu w ramach programu „Inicjatywa doskonałości - uczelnia badawcza”. Dr hab. Sebastian Skuza zaznaczył, że komisja konkursowa składała się z ekspertów zagranicznych, a ich wybór nie wywołał żadnych negatywnych komentarzy i emocji. Do tzw. „dziesiątki” weszło 9 uczelni podległych Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego i 1 podległa Ministrowi Zdrowia. Oprócz tego jest jeszcze 10 uczelni, które brały udział w konkursie i spełniają stawiane w nim wymogi. W związku z tym mają one gwarantowane 2% wzrostu w najbliższych 7 latach. Ponadto Wiceminister poinformował również, że nastąpiła zmiana w rozporządzeniu o finansowaniu uczelni badawczych. Wyróżnione placówki zostały „wyzerowane” i od 2020 roku mogą liczyć na zwiększoną o 10 proc. w stosunku do 2019 r. subwencję.

Dr hab. Sebastian Skuza poinformował również, że:

1. Negocjacje budżetowe wciąż trwają, a Minister Jarosław Gowin wnioskuje o przyznanie dodatkowych środków na podwyżki wynagrodzeń i kolejną pulę obligacji dla uczelni wyższych.
2. Dzięki wprowadzonym zmianom systemowym wzrosły w Polsce nakłady na działalność B+R (w relacji do PKB z 1,03 do 1,21). W sprawozdaniu za rok 2019 powinien to być jeszcze lepszy wynik.
3. Trwają jeszcze dyskusje na temat zmian w rozporządzeniu dotyczącym ewaluacji jakości działalności naukowej. Dr hab. S. Skuza poinformował, że on sam jest zwolennikiem zniesienia limitu 4N na najlepsze publikacje.
4. Na ostatnim etapie są również prace związane z rozszerzeniem wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych oraz

wydawnictw monografii naukowych (ok 60% wniosków otrzymało pozytywną rekomendację KEN).

Podsekretarz Stanu dr hab. Sebastian Skuza wyraził również opinię, że wprowadzenie wskaźnika SSR do algorytmu podziału środków spowodowało, że uczelnie uporządkowały swoje archiwa i skorygowały stan studentów wykazywanych w systemie POL-on. Wskaźnik ten zostanie utrzymany, będzie jednak różny dla uczelni badawczych i akademickich. Wiceminister stwierdził również, że jego zdaniem w docelowym modelu działalność dydaktyczna powinna być ewaluowana podobnie jak działalność naukowa. Dodał jednak, że prawdopodobieństwo opracowania takiego modelu jest znikome.

Podsumowując wystąpienie dr hab. Sebastian Skuza zaznaczył, że wdrażając zapisy ustawy 2.0. uczelnie wykonały morderczą pracę, ale przeszły test pozytywnie. Przyjęte zostały nowe statuty z pełnym poszanowaniem autonomii uczelni. Wiceminister dodał również, że będzie nadal dążył do przekazywania uczelniom jak największej puli tzw. środków nieoznaczonych.

Przewodniczący UKF dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM podziękował Ministrowi S. Skuzie za wystąpienie, otworzył dyskusję i zachęcił do zadawania pytań przedstawicielom Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Prof. dr hab. Andrzej Tarlecki powiedział, że bardzo docenia działania zmierzające do przekazywania uczelniom tzw. nieoznaczonych środków. Wyraził jednak obawę, że będą one w pewnym stopniu znaczone przez nowe wymogi sprawozdawczości. Prorektor Uniwersytetu Warszawskiego dodał, że pojawiają się np. sygnały o konieczności sprawozdawania wydatków w poszczególnych dyscyplinach. Pojawiło się również nowe sprawozdanie z wykorzystania środków przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych.

Wiceminister dr hab. Sebastian Skuza w odpowiedzi zapewnił, że Ministerstwo pracuje nad tym, by sprawozdawczość była dla uczelni jak najmniej uciążliwa.

Jarosław Oliwa Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów MNiSzW dodał, że w ustawie zostało zapisane, że subwencja nie podlega rozliczeniu, podlega jednak sprawozdawczości.

Odejście od takiej formy nadzoru byłoby źle odebrane przez służby kontrolne. Nie ma jednak wątpliwości, że postulat uproszczenia sprawozdań zostanie przez Ministerstwo uwzględniony.

Dr hab. M. Gornowicz, prof. UWM zgłosił, że po raz kolejny w dyskusjach powraca temat możliwości wydzielenia z subwencji środków na działalność naukowo-badawczą, które mogłyby być wykorzystywane w okresie dłuższym niż 1 rok. Przewodniczący Komisji przypomniał, że zgodnie z ustaleniami z posiedzenia UKF w Olsztynie wystosował do Ministerstwa pismo w powyższej sprawie. W odpowiedzi uznano, że „...zgodnie z art. 406 ustawy subwencja stanowi przychód uczelni. Z uwagi na charakter tych środków nie jest możliwe ich rozliczanie w czasie w sposób analogiczny do dotacji na utrzymanie potencjału badawczego...”. Jednocześnie w piśmie zostało zawarte zobowiązanie do rozważenia możliwości wprowadzenia zmian w przepisach mających na celu umożliwienie dokonywania odpisów również na inne fundusze w tym tworzone na podstawie statutu w sposób analogiczny do zasilania własnego funduszu na stypendia.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów MNiSzW Jarosław Oliwa odniósł się do wcześniejszej wypowiedzi Ministra S. Skuzy dotyczącej jak najdalszego odchodzenia od „znakowania” przyznawanych uczelniom środków. Jego zdaniem, tworzenie dodatkowych

funduszy byłoby działaniem wprost przeciwnym. Zacytowana przez Przewodniczącego Komisji odmowa ściśle wiąże się z uniknięciem problemów w przypadku ewentualnych kontroli. Na chwilę obecną nie ma bowiem podstawy prawnej, pozwalającej na przenoszenie środków z subwencji na fundusz własny uczelni. W rzeczywistości zapis o funduszach własnych dotyczy tylko takich, które byłyby zasilane darowiznami na konkretny cel. Powstała zatem propozycja umożliwienia uczelniom tworzenie funduszu analogicznego do istniejącego już stypendialnego.

Alternatywą, nad którą również zastanawiano się w Ministerstwie było wpisanie wprost do ustawy, że określony procent subwencji może być przeznaczony na fundusz badawczy. Takie rozwiązanie niesie jednak za sobą ryzyko wywierania przez społeczność akademicką presji na rektora do cyklicznego tworzenia tego funduszu na jak najwyższym poziomie. Należy jednak zwrócić uwagę, że ta część subwencji nie przechodziłaby przez wynik finansowy uczelni i potencjalnie mogłaby wpływać na jego pogorszenie.

Prof. dr hab. Mirosław Szreder (Uniwersytet Gdański) wyraził opinię, że rok 2019 jest wyjątkowy, ponieważ uczelnie późno dowiedziały się o wielkości subwencji. Może to oznaczać, że dyskutowany problem w kolejnych latach w ogóle nie wystąpi. Ponadto prof. M. Szreder przypomniał, że w przeszłości nadmierna kumulacja środków na tzw. działalność statutową spowodowała, że Ministerstwo znacząco zmniejszyło dotację uznając, że uczelnie nie wykorzystują jej w pełni. Ponadto określanie jakichkolwiek reguł podziału środków z subwencji będzie sprzeczne z założeniem przekazywania uczelniom tzw. środków nieoznaczonych.

Prof. dr hab. Waldemar Gos zwrócił uwagę, że art. 39 ust. 2 *Ustawy o rachunkowości* dopuszcza tworzenie rezerw na przyszłe, wiarygodnie oszacowane działania. Prorektor Uniwersytetu Szczecińskiego dodał, że to rozwiązanie jako jedyne jest zgodne z obecnie obowiązującymi przepisami.

Dr hab. Grzegorz Urbanek, prof. UŁ zapytał o wymogi, które będą musiały spełniać uczelnie aspirujące do grona badawczych w kolejnym konkursie Ministerstwa.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów MNiSzW Jarosław Oliwa w odpowiedzi zasugerował, że przez trzy pierwsze lata ww. uczelnie powinny działać według algorytmu dla uczelni akademickich. Po tym czasie należałoby podjąć wyzwanie i dostosowywać strukturę do algorytmu obowiązującego uczelnie badawcze.

W dalszej części obrad, w wyniku zgłaszanych problemów i przeprowadzonej dyskusji Uniwersytecka Komisja Finansowa KRUP przyjęła projekty uchwał w sprawie:

1. Realizacji projektów w ramach POWER, finansowanych za pośrednictwem NCBiR.
2. Bezpieczeństwa operacji finansowych dokonywanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK).
3. Propozycji zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Wyżej wymienione projekty uchwał zostały jednogłośnie przyjęte przez Komisję i stanowią kolejno załączniki nr 2,3 i 4 do protokołu.

Następnie dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM przedstawił wyniki rekrutacji na studia w odniesieniu do wszystkich uniwersytetów razem wziętych. Liczba kandydatów na studia stacjonarne I stopnia w roku akademickim 2018/2019 zmalała w uniwersytetach o 2,8%. Na stacjonarnych studiach drugiego stopnia nastąpił spadek o 7,4%, a w przypadku jednolitych studiów magisterskich liczba kandydatów zmalała o 3,7%.

W przypadku studiów niestacjonarnych, na studiach pierwszego stopnia nastąpił nieznaczny wzrost liczby kandydatów (1,1%). Na niestacjonarnych studiach drugiego stopnia odnotowano spadek o 7,6% w stosunku do roku poprzedniego, a w przypadku jednolitych studiów magisterskich nastąpił spadek o 2,9%.

Ostatnim punktem roboczej części posiedzenia była wymiana informacji na temat przyjętych zmian strukturalnych i aktualnej sytuacji finansowej poszczególnych Uniwersytetów. W większości uczelni utrzymano strukturę wydziałową, na którą składają się instytuty odpowiadające dyscyplinom naukowym. W niektórych Uniwersytetach powstały kolegia dziedzinowe.

Sytuacja finansowa Uniwersytetów jest stabilna, m.in. ze względu na dodatkowe środki przekazane uczelniom z MNiSzW pod koniec 2018 roku.

Następnie przewodniczący UKF poinformował, że kolejne posiedzenia UKF odbędą się:

- 14-16 kwietnia 2020 roku w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- 25-27 czerwca 2020 roku w Uniwersytecie Wrocławskim.

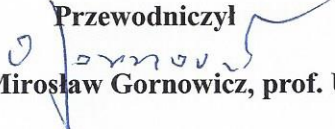
Przewodniczący UKF zaproponował powołanie zespołu do opracowania zmian w cyklicznym raporcie Komisji pt: „*Analiza ekonomiczna uniwersytetów publicznych za lata ...*”. wynikających z aktualnie obowiązujących przepisów.

Komisja pozytywnie zaopiniowała powołanie trzyosobowego zespołu w składzie: prof. dr hab. Mirosław Szreder (Uniwersytet Gdański), prof. dr hab. Danuta Dziawgo (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie).

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM podziękował zebranych za udział w obradach, wyraził słowa uznania dla organizatorów i zamknął posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP.

Protokołowała

mgr Zofia Konopka

Przewodniczył

dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM